

ART AT EP



KUNSTWERKEN UIT



Georganiseerd door het Europees Parlement
en de FOD Buitenlandse Zaken
in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de
Raad van de Europese Unie.



Europees
Parlement

© Europese Unie, 2024

Deze publicatie werd ter informatie in Luxemburg uitgegeven ter gelegenheid van de tentoonstelling "Stemmen" met kunstwerken uit diverse collecties waaronder de collectie hedendaagse kunst van het Europees Parlement, met als doel een educatieve referentie te bieden over de achtergrond en de artistieke erfenis van de kunstenaars wier werken worden getoond, en van het behoud en de bevordering van hun bijdrage aan het Europese culturele erfgoed.

Deze publicatie is uitsluitend bedoeld voor niet-commercieel gebruik binnen de gebouwen van het Europees Parlement. Ongeoorloofd gebruik, reproductie of distributie van de inhoud van deze publicatie is ten strengste verboden. Verder gebruik van bepaalde afbeeldingen buiten de hierin bedoelde doeleinden kan beperkt zijn door het auteursrecht van de artiesten of andere derde partijen. Het Europees Parlement wijst alle aansprakelijkheid af die kan ontstaan in verband met ongeoorloofd gebruik.

Reproductie, aanpassing, gedeeltelijke wijziging of uitzending via televisie, kabel of internet van werk uit het repertoire van SABAM, de Belgische vereniging van auteurs, componisten en uitgevers, is verboden, behoudens voorafgaande toestemming van SABAM.

Tweakerkentstraat 41-43, 1000 Brussel, België.

02/286.82.80

visual.arts@sabam.be

<http://www.sabam.be>

Ann Veronica Janssens & Michel François, L'aire d'un souffle

© Michel François: Sofam Belgium 2024, photo credit © Ann Veronica Janssens & Michel François

Copyrights & Photo credits

Mady Andrien, Le débat © Sabam Belgium 2024, photo credit © Belgian Senate

Guillaume Bijl, Composition trouvée © Sabam Belgium 2024

Cathy Coëz, Negotiation table, photo credit ©Cathy Coëz

Denmark, De vier seizoenen van Het Belgisch Staatsblad © Sabam Belgium 2024, photo credit © Denmark

Gilbert Fastenaekens, Site, photo credit ©Brussels Parliament

Frans Minnaert, De Discussie © Sabam Belgium 2024

Willy Peeters, Orkest © Sabam Belgium 2024, photo credit © Belgian Senate

Willy Peeters, Vrijheid en wet © Sabam Belgium 2024, photo credit © Belfius Art Collection

Benoît Platéus, André, Aurélie, Laurence © Sofam Belgium 2024, photo credit ©Vincent Everarts

Marie-Françoise Plissart, Parlementaires debout © Sofam Belgium 2024, photo credit © Marie-Françoise Plissart

Didier Scheuren, Resilienz, photo credit ©Fabian Erler

Kato Six, Carpet Beater Carpets, photo credit ©Lola Pertsowsky

S T E M M E N

VOORWOORD



Roberta Metsola

Voorzitster van het Europees Parlement

Graag heet ik u van harte welkom op deze tentoonstelling die aan hedendaagse kunst gewijd is en georganiseerd is naar aanleiding van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

In deze roerige tijden is het goed om eens stil te staan bij de grondslagen en waarden van onze democratische stelsels. Kunst en cultuur kunnen hierbij een rol spelen, door een ander licht te schijnen op onze democratische vrijheden.

Van 6 tot 9 juni 2024 vinden de Europese verkiezingen plaats, het grootste internationale democratische evenement ter wereld, waarbij 400 miljoen EU-burgers naar de stembus gaan. Democratie mag niet worden beschouwd als iets vanzelfsprekends. We moeten allemaal ons best doen om de democratie levend te houden. Kunst en cultuur spelen hierbij een sleutelrol omdat ze kwesties die betrekking hebben op onszelf en onze toekomst bespreekbaar maken, onze samenlevingen tegen het licht houden en de interculturele dialoog aanwakkeren.

Deze tentoonstelling van hedendaagse kunst in het Spinelli-gebouw van het Parlement maakt deel uit van een lange reeks tentoonstellingen die in 2011 van start is gegaan. De tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met Belgische kunstenaars en autoriteiten. België neemt in de eerste helft van 2024 immers het voorzitterschap van de Raad waar. Als een van de zes oprichtende landen van de Europese Unie en thuishaven van verschillende EU-instellingen is het land steeds van historische betekenis geweest voor de Europese democratie.

In België vormen kunst en cultuur een onuitputtelijke en krachtige bron van creativiteit. Dit wordt onder de aandacht gebracht door deze tentoonstelling, waarbij voor het eerst ook publieke kunst wordt opgesteld op de Esplanade Solidarność voor het Europees Parlement. Met "L'aire d'un souffle", een kunstinstallatie van twee prestigieuze Belgische kunstenaars, Ann Veronica Janssens en Michel François, worden voor de eerste keer een aantal werken buiten getoond. Op initiatief van de Brusselse commissaris voor Europa en internationale organisaties zal dit navolging vinden naar aanleiding van de volgende voorzitterschappen van de Raad.

De Europese Unie is via specifieke regelingen en programma's een aantal belangrijke initiatieven gestart ten behoeve van beeldende kunsten en kunstenaars. Het is in dit verband van groot belang om de rol en het standpunt van het Europees Parlement te onderstrepen ten aanzien van de culturele en creatieve sector. Beide elementen staan goed verwoord in de resolutie van 13 december 2016 over een coherent EU-beleid voor deze sectoren. Op het vlak van kunst wil het Europees Parlement bijdragen tot de bescherming en instandhouding van het cultureel erfgoed van de Europese Unie, zich inzetten voor de identiteit en diversiteit van de Europese visuele kunsten en de interculturele dialoog aanzwengelen.

Mijn dank gaat uit naar de Belgische autoriteiten voor hun inspanningen en samenwerking bij de totstandkoming van deze tentoonstelling.

Laat u inspireren, geniet van een aangenaam bezoek.

Roberta Metsola
Voorzitster van het Europees Parlement

VOORWOORD



Marcel Kolaja

Voorzitter van de kunstcommissie,
quaestor van het Europees Parlement

Welkom op de tentoonstelling van hedendaagse kunst naar aanleiding van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

De tentoonstelling bevat een opmerkelijke selectie kunstwerken van Belgische kunstenaars, die door het Belgische voorzitterschap zijn uitgeleend uit de collecties van enkele belangrijke openbare instellingen zoals de FOD Buitenlandse Zaken en de verschillende parlementen van België. Daarnaast bevat de tentoonstelling ook enkele van de interessantste werken van Belgische kunstenaars uit de collectie hedendaagse kunst van het Europees Parlement.

België was een van de medeoprichters van de Europese Gemeenschap, waardoor werken van Belgische kunstenaars tot de eerste behoorden die in het begin van de jaren tachtig voor de kunstcollectie van het Europees Parlement werden verworven. Het gaat hier onder meer om werken van schilders als Gilbert Swinberghe, een gerenommeerd beoefenaar van geometrische abstractie, van Pol Mara, een van de bekendste Pop Art-figuren in België, en van Vic Gentils, die het surrealisme in de beeldhouwkunst heeft voortgezet.

Bij de volgende generatie kunnen we enkele schilders vermelden van wie werken in de collectie zijn opgenomen: Roger Greisch, Rik Slabbinck en Jan Beekman, elk met werken uit de jaren tachtig, en de veelzijdige Charles Delporte met een triptiek uit 1975, die vrij representatief is voor zijn oeuvre. Verder omvat de collectie een tapijt van Anne Deglain ("Liberté", dat in deze tentoonstelling te zien is), een schilderij van Maurits Van Saene over een van zijn meest geliefde thema's – de zee – en een doek van Jacques Lacomblez.

Het Europees Parlement begon zijn kunstcollectie in het begin van de jaren 1980 aan te leggen op initiatief van toenmalig Voorzitster Simone Veil, met als doel de Europese hedendaagse kunst te ondersteunen en culturele creativiteit en diversiteit binnen de Europese Gemeenschap te bevorderen. In de loop der jaren is het Parlement doorgegaan met de aankoop en aanvaarding van schenkingen van hedendaagse kunstwerken uit de lidstaten. De collectie omvat momenteel meer dan 500 werken – waaronder schilderijen, beeldhouwwerken, tekeningen, foto's, installaties en afdrukken – uit alle EU-lidstaten.

De kunstcommissie van het Europees Parlement zorgt ervoor dat de collectie hedendaagse kunst permanent wordt aangevuld met nieuwe kunstwerken van jonge en veelbelovende Europese talenten, van wie de werken enkele van de belangrijkste aspecten van ons heden verhelderen, in harmonie met de politieke werking van de instelling.

Het is mij een groot genoegen de bezoekers uit te nodigen om van deze tentoonstelling te genieten.

Marcel Kolaja

Voorzitter van de kunstcommissie,
quaestor van het Europees Parlement

VOORWOORD



Hadja Lahbib

Minister van Buitenlandse Zaken,
Europese Zaken, Buitenlandse Handel en van de
Federale Culturele Instellingen

Het Europees Parlement is het hart van onze Europese democratie. Het is de plaats bij uitstek voor België om, in het kader van zijn Europees voorzitterschap, een expo rond “Stemmen” op te zetten.

Onze democratie is onlosmakelijk verbonden met een veelheid aan stemmen. Deze tentoonstelling is een gelegenheid om stil te staan bij de diepgaande betekenis van elke stem en belicht tevens onze onderlinge verbondenheid. Ze laat zien dat de kracht van onze democratie net ligt in onze verschillende perspectieven en ervaringen. Elke burger staat met zijn of haar stem symbool voor een waardevol puzzelstukje van onze samenleving, die het mogelijk maakt om een puzzel te creëren van gedeeld begrip. Door elkaar de hand te reiken, open te staan en elkaar te begrijpen, bouwen we bruggen die de verschillen overstijgen.

Op deze tentoonstelling laten kunstenaars hun eigen stem horen. Net zoals burgers dat doen in onze democratie, waar het uitbrengen van elke stem een penseelstreek is die mee vorm geeft aan onze samenleving.

Ik nodig u graag uit om de kunstwerken zelf te gaan ontdekken en uw eigen mening te vormen. Ik hoop dat dit aanleiding mag geven tot een mooie ervaring, tot een uitwisseling en wie weet zelfs tot een inzicht en een ontdekking van een nieuwe kunstenaar.

Ik wens de curatoren van de FOD Buitenlandse Zaken en van het Europees Parlement te bedanken voor het zorgvuldig samenstellen en samenbrengen van deze kunstwerken. Dank ook aan alle bruikleengevers, in het bijzonder ook dank aan de Belgische parlementen, in Brussel, Namen en Eupen. Felicitaties aan de scenografen voor de geslaagde opstelling. En, ten slotte, ook bijzondere dank aan alle kunstenaars voor hun creativiteit en generositeit.

Hadja Lahbib

Minister van Buitenlandse Zaken,
Europese Zaken, Buitenlandse Handel en van de Federale Culturele Instellingen, België

INTRODUCTIE

Met groot genoegen stellen wij u deze tentoonstelling hedendaagse kunst voor, ter gelegenheid van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in de eerste helft van 2024.

In het kader van dit project worden een aantal opmerkelijke kunstwerken uit institutionele en particuliere collecties bij elkaar gebracht die een illustratie vormen van een aantal basiskennmerken van parlementaire democratie, zoals de scheiding der machten, eerbiediging van de mensenrechten en van wettelijke garanties, burgerparticipatie gewaarborgd door de vrijheid van meningsuiting, stemrecht, de stem en de standpunten van diverse politieke strekkingen, debat, onderhandelingen, het streven naar een goede verstandhouding en akkoorden.

Als project komt deze tentoonstelling ook bijzonder gelegen gezien de huidige toestand van de politiek en de democratie op ons continent, net als de tentoonstelling "Kunst in democratie" die dit jaar loopt in het Europees Parlement in Brussel en Straatsburg. Deze tentoonstelling herinnert ons eraan hoe belangrijk het is op te komen voor democratische rechten en deel te nemen aan de komende Europese verkiezingen in juni 2024, die in België van bijzonder belang zullen zijn, nu voor het eerst jongeren vanaf 16 jaar hun stem kunnen uitbrengen.

Van de Belgische werken in de collectie hedendaagse kunst van het Europees Parlement zijn er vele zonder enige twijfel vooraanstaand te noemen, met kunst uit de laatste drie decennia van de twintigste eeuw van de hand van enkele van de belangrijkste Belgische kunstenaars van de afgelopen vijftig jaar.

Voor deze tentoonstelling hebben wij ons bij de selectie gericht op kunstwerken die erin slagen licht te werpen op diverse thema's in verband met democratie en verkiezingen, zoals de sculptuur van Vic Gentils, het tapijt van Anne Deglain, of de witte ruit van Gilbert Swimberghe, waarvan de titel "A quattro voci" (1980) een muzikale en harmonische noot toevoegt aan dit kunstwerk.

Wij danken de Belgische autoriteiten en het Belgische voorzitterschap voor de waardevolle bijdrage die zij hebben geleverd om dit gezamenlijke project te realiseren.

Adeling Culturele Activiteiten
DG COMM
Europees Parlement

INTRODUCTIE

De tentoonstelling “Stemmen” komt op een organische manier tot stand. Letterlijk door het luisteren naar verschillende stemmen en in dialoog met heel uitéénlopende partners.

Een eerste aanzet is een gesprek in 2022 over de impact van de verkiezingen op alle Belgische niveaus evenals op Europees niveau tijdens het Belgisch voorzitterschap in de eerste helft van 2024. Een tweede aanzet vormt een ontmoeting met een curator van het Europees Parlement, Oscar Muñoz. Op de achtergrond van de tentoonstelling van het Frans voorzitterschap wordt de thematiek “Stemmen” als interessant uitgangspunt bestempeld voor de Belgische tentoonstelling. Dankzij de diverse overlegmomenten binnen de FOD worden drie themata naar voor geschoven: gender en inclusie, de rechtstaat en duurzaamheid.

Van hieruit wordt vertrokken om kunstwerken uit de collecties van het Europees Parlement én de Belgische Parlementen te selecteren voor de tentoonstelling.

Het hart van de tentoonstelling is een cyclus van stemmende burgers tot gestemde wetten door parlementariërs in een voor de tentoonstelling in een voor de tentoonstelling speciaal ontworpen scenografie. Kunstwerken van hedendaagse Belgische kunstenaars vormen een aanéenschakeling van profetische voorspellingen, burgers die hun stem uitbrengen in een stemhokje, het voeren van discussies en debatten, het vormen van akkoorden en regeringen aan de onderhandelingstafel, wetten en decreten die worden gepubliceerd in het Belgisch of het Europees Staatsblad. Burgers die laveren in een democratie tussen wet en vrijheid, tussen rechten en plichten.

Er is aandacht voor onderwerpen, spelers en speelveld van de verkiezingen zoals duurzaamheid, migratie, gender en inclusie, de politici, de parlementariërs, de burgers, de kunstenaars, het publiek, de parlementaire arena en de hedendaagse maatschappij. Er wordt stil gestaan bij de stem, meerstemmigheid en polyfonie, woord en beeld, klank en muziek, expressie en lichaamstaal.

Er wordt getracht om het weefsel, de verbinding tussen de kunstwereld, wetgevende en uitvoerende macht en het specifieke publiek te verdichten. Een voorbeeld hiervan is de inzet van het netwerk van curatoren van bedrijfscollecties binnen “BECCCA”, *Belgian corporate collections of contemporary art*, om bruiklenen voor de tentoonstelling te verzamelen. Een oprecht woord van dank gaat uit naar deze en alle bruikleengevers, de kunstenaars en gesprekspartners.

Naast een verbindend en geografisch weefsel is er ook een artistiek weefsel, het weefsel als medium, zoals wandtapijten. Wandtapijten kennen een lange geschiedenis in onze contreien. Heel wat hedendaagse kunstenaars experimenteren opnieuw met weefsels, zo ook hier op de tentoonstelling.

De tentoonstelling is een uitnodiging tot de ontdekking van kunstwerken van heel wat Belgische hedendaagse kunstenaars. Wie wil kan in deze publicatie een woordje uitleg lezen bij elk kunstwerk. Daarbij is aandacht voor het werk, de kunstenaar en de context van het werk in de tentoonstelling. Soms wordt ook verwezen naar andere kunstwerken uit de collectie van de FOD Buitenlandse Zaken.

Wie de smaak van tentoonstellingen rond kunst en democratie te pakken heeft, kan ook een bezoek brengen aan het Parlementarium en Tour & Taxis voor de tentoonstelling “Art in Democracy” met kunstwerken uit de collectie van het Europees Parlement. In het Parlementarium wordt de tentoonstelling opgevolgd door een tentoonstelling rond de historiek van de Europese verkiezingen, samengesteld door het Huis van de Europese Geschiedenis.

Ilse Dauwe

Curator

Kunstpatrimonium van de FOD Buitenlandse Zaken, België

EUROPEES PARLEMENT. ALTIERO SPINELLI GEBOUW, BRUSSEL

Mady Andrien

Guillaume Bijl

Cathy Coëz

Anne Deglain

Denmark

Pascal Duquenne

Gilbert Fastenaekens

Vic Gentils

Frans Minnaert

Willy Peeters

Benoît Platéus

Marie-Françoise Plissart

Armand Rassenfosse

Didier Scheuren

Kato Six

Gilbert Swimberghe

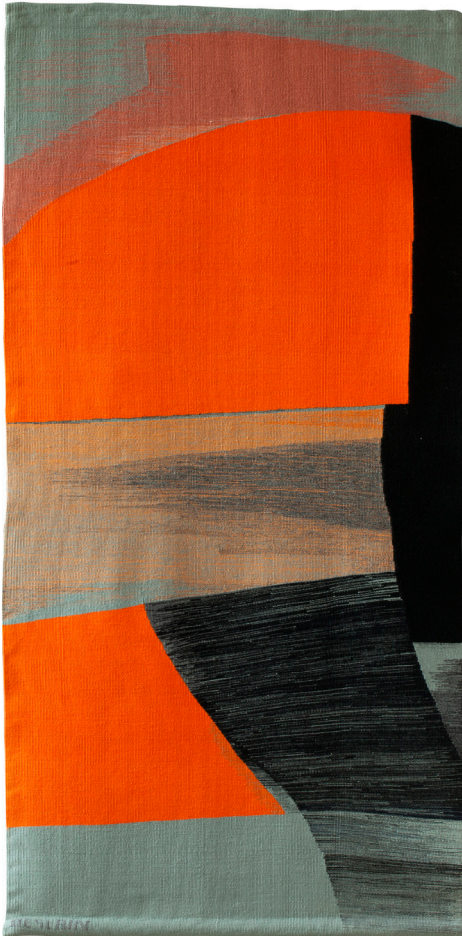
EUROPEES PARLEMENT, SOLIDARNOŚĆ ESPLANADE, BRUSSEL

Ann Veronica Janssens & Michel François

W E E F S E L S

Anne DEGLAIN (1929 – 2013)

Liberté (*Vrijheid*), 1990



Wandtapijt
H 270 x B 138 cm
Coll. Europees Parlement

De compositie van *Liberté* is abstract, grafisch, uitgebalanceerd en opgebouwd uit complementaire kleuren. Het ensemble ademt. Het is levendig. Het roept een vrijheidsgevoel op. **Anne Deglain** dankt haar vaardigheid als textielweefster aan haar uitgebreide training, zowel in België, aan de academie in Luik en het Hoger Instituut in Antwerpen, als in Frankrijk, als leerling bij Jean Lurçat in het Chateau de Saint Céré en aan de *École Nationale des Arts Décoratifs et Tapisseries* in Aubusson. Ter gelegenheid van de tentoonstelling "Stemmen" wordt *Vrijheid* in dialoog getoond met wandtapijten van Kato Six, rond het democratisch proces, en print op doek van Gilbert Fastenaekens, waarbij de natuur verlaten industriële sites inneemt.

De FOD Buitenlandse Zaken beschikt ook over een uitgebreide en waardevolle collectie weefsels. Enkele prestigieuze reeksen historische wandtapijten uit de zestiende en zeventiende eeuw uit Brussel en Antwerpen bevinden zich het Egmontpaleis in Brussel. Naar aanleiding van het voorzitterschap zijn enkele van hen geconserveerd en gerestaureerd. Enkele moderne wandtapijten zijn te zien in het gerenoveerde conferentiecentrum van het Egmontpaleis.

Kato SIX (1986)

Beater Carpets (*Mattenklopper Matten*), 2021



Handgetufte wollen tapijten
3 x H 180 x B 130 cm
Coll. Vlaams Parlement

De drie handgetufte *Carpet Beater Carpets* ontwerpt Kato Six specifiek voor het Vlaams Parlement. De tapijten komen tot stand na een intensief arbeidsproces, die de nodige moeite en kunde vergen. Dit proces staat als metafoor voor het democratisch proces in een parlement. In de drie wandtapijten verschijnt in de compositie van kleurrijke lijnen en patronen een mattenklopper. Deze moeizaam in elkaar geweven mattenklopper staat symbool voor het onzichtbare en ingewikkelde werk. Denk hierbij aan het vormen van een parlement, de lange weg van debatten, discussies, coalities, van waaruit éénheid in meerderheid groeit en er uiteindelijk beslissingen komen en wetten worden gestemd. De mattenklopper is tevens een stevig en uiterst effectief onderhoudsinstrument. Ook dit geldt voor een parlement: het fungeert als een slagkrachtig instrument, de instelling als een efficiënt maatschappelijk werktuig. En als het niet langer slagkrachtig is, dient het stof er te worden uitgeklopt, zoals door een mattenklopper. Een mattenklopper

is een huishoudelijk instrument. Ook het parlement functioneert niet louter door de arbeid van de parlementariërs. Er zijn – vaak onvermelde – taken, zoals onderhoud. Nochtans is het precies die onzichtbare inzet die een rijkdom is en deel uitmaakt van het goede verloop van de democratie.

Kato Six werkt vaker met textiel voor specifieke locaties, waarbij de componenten design, huiselijkheid en architectuur met elkaar verweven worden. Six werk combineert abstractie met figuratie, herkenning met verstoring van die herkenning. De herkenning wordt mogelijk gemaakt door het gebruik van alledaagse materialen zoals touw en wol, de verbinding tussen ambacht en kunst en het hanteren van herkenbare objecten. De verstoring wordt veroorzaakt doordat de objecten worden getoond in een context waarin hun eigenlijke functie niet van toepassing is.

Gilbert FASTENAEKENS (1955)

Site, 1990-1996



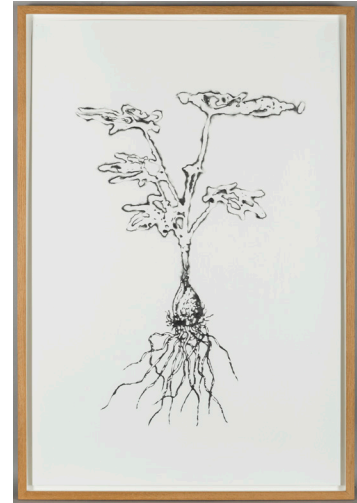
Zwart wit foto op doek
H 230 cm x B 300 cm
Coll. Brussels Parlement

In het begin van de jaren 1980 maakt Fastenaekens de reeks *Nocturnes*, verstilde nachtbeelden van stedelijke sites. De reeks is een warme, poëtische blik op wat normaal aan de aandacht ontsnapt. De nachtbeelden van verlaten grootschalige bedrijven en industriële installaties in de reeks *Datar* lijken vage herinneringen van een tanende industrie en diens betekenis voor de Europese cultuur. Er schuilt een sterke suggestieve kracht in de beelden, ze vertolken de "stille welsprekendheid" van de ruïnes. In zijn reeks *Site* zet de fotograaf zijn werk over Brussel verder, met zijn zwart wit foto's over de ontwikkeling van het stedelijk weefsel. In een recentere reeks over Brussel "herfotografeert" hij een aantal oude postkaarten. De fotograaf kruipt bijna letterlijk in de huid van de eerdere fotograaf. De vergelijking tussen oud en nieuw beeld laat dan niet zozeer zien wat er precies is veranderd, maar brengt de culturele verschuivingen aan het licht die de afgelopen eeuw in het kijken naar de stad zijn opgetreden.

Tussen de Duitse school en de Franse landschapsschool, is de Belgische fotograaf **Gilbert Fastenaekens** lange tijd één van de voorstanders geweest van de "documentaire stijl", ergens tussen de reproductie van de werkelijkheid en de artistieke hertoeëigening in. Fastenaekens is geïnteresseerd in van leven verstoken plaatsen. Hij kiest voor ongewone plekken, die hij vanuit onverwachte standpunten fotografeert. Hij legt zichzelf hierbij regels op: hij neemt op voorhand een aantal beslissingen die hem helpen zich te concentreren op wat voor hem essentieel is. Hij fotografeert met een blik die niet verheerlijkt, niet veroordeelt, maar verbaast zich slechts over het wonder van het (fotografisch) kijken. Fastenaekens hanteert een radicale, ascetische taal. Zoals een schilder transformeert hij het onderwerp tot een emotie of fotografische sensatie, tot een visuele, zelfs een sensuele ervaring.

Benoît PLATÉUS (1972)

André, Aurélie & Laurence, 2004



In André, Aurélie en Laurence kom het motief van planten en wortels voor. Planten worden met wortels gecombineerd die niet bij elkaar horen. Op deze manier kaart de kunstenaar het onderwerp immigratie aan en hoe mensen uit verschillende culturen, landen en achtergronden kunnen wortelen in verschillende omgevingen.

Het oeuvre van **Benoît Platéus** tart elke classificatie en is ontstaan uit een veelheid aan invloeden, indrukken en ideeën, waaronder concepten uit de moderne psychologie en kunsthistorische teksten. Zijn proces, dat voortdurend evolueert, focust op bepaalde beelden die in de ogen van de kunstenaar kracht bevatten, niet alleen originele beelden maar ook gereproduceerde beelden, fotokopieën, tekeningen, schetsen, enz.

In de collectie van de FOD Buitenlandse Zaken bevinden zich ook enkele werken van deze kunstenaar, waaronder vijf beschilderde paneeltjes in de Belgische delegatieruimte in het Europegebouw in Brussel en drie foto's in de ambassade in Tokio.

Mixed media
3 x H 109,5 x B 72,6 cm
Coll. The ING Belgium Collection

STEM CYCLUS

Guillaume BIJL (1946)

Composition trouvée, 1980



Mixed media
H 200 x B 82 x D 108 cm
Coll. Particuliere verzamelaar
Vincent Vlasblom

Het stemhok in *Composition trouvée* is een vroege voorloper van het *Stemhokkenmuseum*. In *Stemhokkenmuseum*, vraagt Bijl zich af wat allemaal kunst kan of zou kunnen zijn. Hij stelt ook de drang van de kunstwereld om thematische tentoonstellingen te presenteren aan de kaak. Hij hekelt het museum als instituut en het artificiële van het presenteren van culturele objecten. Het ironische en bevragende museale discours van de kunstenaar nodigt iedere instelling, museum of parlement, uit om zichzelf te blijven bevragen en kritische stemmen toe te laten om verder te kunnen evolueren.

Guillaume Bijl wordt beschouwd als één van de belangrijkste Belgische beeldhouwers en installatiekunstenaars. Bijls positie als kunstenaar is lang ambigu geweest. In de hoogdagen van de conceptuele kunst in België richt Bijl zijn blik op de pop art. Hij ontwikkelt zijn monumentale, hyperrealistische installatie-omgevingen. Nu wordt zijn werk begrepen als een Europese versie van de Amerikaanse *Appropriation Art*. Dit is een kunststroming die begin jaren 1980 opkomt en waarbinnen bestaande beelden uit het dagelijkse leven bijna letterlijk gereproduceerd worden, zoals

het stemhokje hier. Bijl bouwt gedurende meer dan dertig jaar aan een consistent installatie- en sculpturaal oeuvre binnen vijf zelf gecreëerde categorieën: *Transformatie-installaties*, *Project Pleasures*, *Compositions trouvées*, *de Sorry-installaties* en *Cultureel Toerisme*. Zijn werken zijn 99% puur realisme, bijna exacte kopieën van "een stukje realiteit". Het is een maatschappijkritiek waarbij hij de realiteit als vervalsing van zichzelf beschouwt.

Vic GENTILS (1919– 1997)

De profeet, 1988



Geschilderd hout
H 83 cm
Coll. Europees Parlement

De figuur van *De profeet* is abstract en geassembleerd. Een grote mond, lippen, figuratieve arm en hand en een verticale totem vallen te onderscheiden. Het is niet geheel duidelijk waarvan of waarvoor deze verzameling profeet fungeert. In de context van de tentoonstelling kan men denken aan profetische voorspellingen van politici, journalisten, professoren over de komende verkiezingen. Een politicus of politica kan profetische kwaliteiten worden toegedicht. Op een "momentum" weet hij of zij een scherpe analyse te maken die precies de actuele tendensen weergeeft en kan zo meesurfen op de hoge golf en als een stemmencanon de verkiezingen winnen. De houdbaarheidsdatum als profetische pionier is verre van eeuwig. Menig gelauwerd politicus valt van een voetstuk, verwordt een schim van zichzelf of een roeper in de woestijn. Ook een kunstenaar kan als visionair of pionier worden gezien, door het capteren van

vibraties kunnen onzichtbare gevoeligheden worden blootgelegd. Het blijft ook als kunstenaar een uitdaging om succes blijvend te verzilveren, visibel te blijven voor tentoonstellingen, netwerk van curatoren, verzamelaars, mecenasen, galerie- en museumwereld, ...

Vic Gentils studeert aan de academie en aan het Hoger Instituut in Antwerpen. Hij voelt wat leeft in de plaatselijke avant-garde en speelt een cruciale rol in het Nieuw Realisme en in de G58 groep met Pol Mara. Gentils voelt zich beknot door de ruimtelijke grenzen van de schilderkunst en evolueert van twee naar driedimensionaal werk, eerst met eenvoudige reliëfs en nadien met constructies van gevonden voorwerpen. Een voorbeeld van zo'n constructie is zijn eerbetoon aan James Ensor. Net als Ensor heeft Gentils een sarcastische en cynische waardering voor de mensheid, wat ook tot uiting komt in zijn profeet.

Didier SCHEUREN (1977)

Resilienz (*Veerkrachtig*), 2021



Hout en metaal
H 80 x B 20 x D 20 cm
Coll. Duitstalige Gemeenschap van België

De menselijke figuur staat op een blok hout met opgeheven hoofd. Het beeld is een metafoor voor *Resilienz*. Het blok hout symboliseert de uitdagingen van het leven. De metalen plaat in de knieholte staat voor een verwonding of een uitdaging die overwonnen moet worden en kans op groei. De sculptuur inspireert het vermogen om moeilijke tijden te overwinnen en er gesterkt of getransformeerd uit te komen. Op deze tentoonstelling is de toeschouwer vrij om associaties te maken met de kiezers, in België, in Europa, wereldwijd, die kwetsbaar kunnen zijn. Het kan verwijzen naar de politici, die door het

stof zijn gegaan, publieke tegenslagen hebben moeten verwerken en toch zichzelf opnieuw in de politieke arena wagen. En ook de kunstenaar heeft veerkracht nodig om dapper zichzelf telkens opnieuw heruitvinden en nieuwe wegen in zijn of haar artistiek oeuvre te bewandelen.

Didier Scheuren is een kunstenaar die put uit wat er al is. Wat hij ziet, moedigt hem aan er iets mee te doen. Hij houdt ervan om speels te handelen, om te herstellen en te ensceneren wat hij vindt. Hij plaatst alledaagse situaties in een nieuw licht. Hij probeert enge en statische ideeën over de werkelijkheid te doorbreken.

De kunstenaar is actief op velerlei gebieden en schuwt de experimenten niet. Door zijn levendige studio, de *Sankt Vither Kuckuck*, tevens galerie en ontmoetingsplaats, weet hij de schijnwerpers op de Oost-Belgische kunstwereld te richten.

Willy PEETERS (1957 – 2023)

Vrijheid & wet, 1987

Hout, brons, marmer
H 72 x B 112 x D 80 cm
Coll. Belfius Art Collection

Kunstenaar Willy Peeters combineert in *Vrijheid en wet* twee uitersten. De wet symboliseert hij door de creatie van een gebouw, een Griekse tempel in Dorische stijl. Dit geeft hij weer in een koele afstandelijkheid. Hij laat dit contrasteren met de vrijheid. Hiervoor neemt hij de spontane uitbundigheid van de mens als symbool. Acrobatische menselijke figuren plaatst hij op het voorplan. De vitaliteit van de figuren accentueert hij door de suggestie van beweging, via de materiaalkeuze, brons, een heel levendige materie.

Het symbool van de Griekse tempel is niet uit de lucht gegrepen. Neoclassicistische architecten hebben gerechtsgebouwen neergezet naar het Griekse voorbeeld en zijn nu nog steeds in gebruik. Zowel het democratisch staatsbestel als de architectuur van het oude Athene zorgen er in de huidige tijden nog voor dat de wet de vrijheid onder controle houdt en in goede banen leidt. De wet dient om orde te brengen in de chaos. Of om



het met Spinoza's woorden te zeggen: "Finis republicae libertas est" of "het is de taak van het gezag de vrijheid in te richten en in stand te houden".

Willy Peeters is een beeldhouwer die veel belangstelling toont voor de massa en voor wat een massa samenhoudt. De kunst van de twintigste en ééntwintigste eeuw is er zeer vaak één van de eenzame figuur, terwijl het bij Peeters wemelt van de groepen. Peeters weet vorm te geven aan het begrip inspanning door groepen te creëren die ernaar streven een

gemeenschappelijk en moeilijk doel te bereiken. Ook het conflict heeft een plaats in zijn oeuvre: soms gaan de groepen met elkaar in de clinch. In zijn later werk komen grote gezamenlijke bewegingen ook nog voor, maar probeert hij elke figuur een eigenheid mee te geven en is er ook een groeiend raffinement in de weergave, een meer suggestieve dan descriptieve weergave van huid en spieren. Peeters slaagt erin zijn authentieke stem consequent te blijven verdiepen, zelfs in een omgeving waar de conceptuele kunst de boventoon voert.

Mady ANDRIEN (1941)

Le débat (*Het debat*), 2006



Polyester
H 160 x B 91 x D 105
Coll. Federaal Parlement, Senaat

Mady Andrien wordt door de toenmalige voorzitter van de Senaat, Anne-Marie Lizin (1949-2015) uitgenodigd om een beeld te maken voor de Senaat. De kunstenaar maakt een sculptuur van een vrouw die het woord neemt, geïnspireerd door de Senaatsvoorzitter. De kunstenaar beschouwt het laten horen van de eigen stem, een dialoog te voeren, te debatteren als een act van liefde naar de ander toe. Ze acht het waardevol om voor iets te staan en naar elkaar te luisteren. Ze beschouwt het beeld *Le débat* als een uitnodiging om te durven spreken. Die uitnodiging is er vooral ook naar jonge mensen toe, zowel naar vrouwen als naar mannen.

Mady Andrien studeert aan de academie in Luik, waar ze ook lerares en directrice van het avondonderwijs wordt. Haar sculpturaal werk omvat vooral menselijke figuren, die ze figuratief en expressionistisch weergeeft. In haar oeuvre zijn regelmatig mensengroepen terug te vinden, vaak ook kinderfiguren. Andrien maakt monumentaal werk, in brons, keramiek en cortenstaal, dikwijls met een vleugje humor. Naast haar werk in het federaal parlement bevindt Andriens werk zich in diverse andere nationale openbare collecties, waaronder het Museum voor Schone Kunsten en het Openluchtmuseum van Sart-Tilman, beide in Luik.

Cathy COËZ (1968)

Negotiation Table (*Onderhandelingstafel*), 2021



Eik, beuk, potloden
H 92 X B 92 X D 90,5 cm
Coll. kunstenaar

In *Negotiation Table* worden vier puntig geslepen potloden omringd door vier uitstekende, variërende tafelpoten in de hoeken van het tafelblad. De tafelpoten zijn allemaal verschillend. Door deze details lijkt het object bevrijd van de huiselijke functie en geeft ruimte aan de verbeelding. De tafelpoten kunnen dienen als een soort roer om degene die rond de tafel zitten op koers te houden, zeker wanneer er dingen onder tafel gebeuren. De tafelpoten kunnen als baken fungeren, wanneer de discussies oververhit raken.

Na haar kennismaking met keramiek in 2007 exploreert tekenares **Cathy Coëz** nieuwe mogelijkheden van representatie. In haar atelier in Sint-Joosten-Node experimenteert ze nog steeds volop met tal van media. Ze kleit, bakt en fabriceert in haar keramiekoven en ze creëert er sculptuur-meubels. Coëz onderzoekt in haar oeuvre de rol en de aard van het kunstwerk als artefact. Ook bij *Negotiation table* reist de vraag: is dit een meubel of een en sculptuur of iets tussen beide?

DENMARK (1950)

De vier seizoenen van het Belgisch Staatsblad, 1996



12 volumes van het Belgisch Staatsblad
geknipt en geperst tussen 4 metalen klemmen
4 x H 147 x B 24 x D 16 cm
Coll. Provincie Henegouwen – Bruikleen BPS22,
Charleroi

Een volledige jaargang van de juridische publicatie Het Belgisch Staatsblad wordt gecompriëerd en geklemd tussen de kaken van vier metalen klemmen in *De Vier Seizoenen van het Belgisch Staatsblad*. De wetgeving verdwijnt. De wet verstikt. De schroef klemt. De menselijke arbeid wordt gecompriëerd. Het juridisch jargon wordt onleesbaar. De administratieve autoriteit wordt gewichtig en een zwaargewicht. Het intellectuele begrip wordt omgezet in zintuigelijk gewicht. De overvloed aan woorden verdwijnt in vorm, gewicht en materiaal. Het staatsblad wordt in deze vorm een sculptuur.

Kunstenaar **Denmark** (artiestennaam voor Marc Robbroeckx) werkt vaak met boeken en papier. De term *boek* komt van het Latijnse woord *liber*. *Liber* is het zachte membraan dat onder de bast van bomen zorgt voor de circulatie van sap. De kunstenaar wil de boeken terug laten keren naar hun materiële oorsprong. Het is ook een manier om om te gaan met de verspilling en papier en de exploitatie van bossen. Ondertussen verschijnen het Belgisch evenals het Europees Staatsblad enkel in digitale vorm.

Een werk van Denmark prijkt ook aan de muur nabij de perszaal in het hoofdgebouw van de FOD Buitenlandse Zaken in Brussel.

**DIALOG,
DISCUSSIE
& DEBAT**

Frans MINNAERT (1929 - 2011)

De discussie, 1990



Acrylverf op papier gemaroufleerd op doek
H 145 X B 140 cm
Coll. BNP Parisbas Fortis

In *De Discussie* wordt de compositie ontdaan van alle overbodige details zodat de kijker zich kan concentreren op het gesprek. De nadruk wordt bewust gelegd op de gezichten van de drie personages die in een gesprek verwickeld zijn. De scène wordt versterkt door het gebruik van lichte en luminieuze kleuren voor de gezichten en donkere, aardse kleuren voor de kleding. De diagonalen geven het werk extra dramatiek.

Frans Minnaert volgt een opleiding aan de academies in Aalst en in Brussel. Naast schilder, tekenaar en graficus is hij medestichter, bezieler en lange tijd directeur van de hogere rijkschool voor beeldende kunst in Anderlecht. Op jonge leeftijd onderneemt Minnaert een studiereis naar Rome en verblijft in het voormalige Joegoslavië. Deze reizen zijn bepalend voor de ontwikkeling van zijn stijl. Terwijl hij de eerste jaren somber getinte composities schildert onder invloed van Constant Permeke, evolueert hij geleidelijk aan naar zijn typerende stijl, op de grens met het non-figuratieve. In zijn heel oeuvre blijft de mens het centrale thema. De figuren zijn niet scherp afgelijnd, hebben vaak kenmerkende profielen met spitse neuzen.

Marie-Françoise PLISSART (1954)

Parlementaires debout (*Zelfverklaarde parlementariërs*), 2004



Fotografie
H 70 x B 70 cm
Coll. FOD Buitenlandse Zaken

In zijn boek *Kinshasa, verhalen van de onzichtbare stad* belicht de antropoloog Filip De Boeck een fenomeen dat ook geïllustreerd wordt door de foto *Parlementaires debout* van Marie-Françoise Plissart. Onder de bomen langs de hoofdwegen en boulevards van Kinshasa zijn allerlei activiteiten te vinden. Geen van deze activiteiten wordt in een gebouw uitgevoerd. Het gaat niet om het gebouw, maar om het concept. Het enige dat nodig is, is een touw dat tussen twee bomen wordt gespannen om de kranten van de dag op te hangen en een platform te creëren voor de "parlementariërs".

Mensen verzamelen zich onder de bomen om commentaar te geven op actuele gebeurtenissen en bouwen hun "agora", hun "parlement". Hoewel de politieke arena anders is dan de context van de zelfbenoemde Congolese parlementariërs, geven deze fora ongetwijfeld aanleiding tot interessante reflecties.

De fotografe en cineaste **Marie-Françoise Plissart** maakt films, boeken en tentoonstellingen, vaak met schrijver en scenarist Benoît Peeters. Zij is de regisseur van verschillende video's die op Arte

werden uitgezonden, zoals "L'Occupation des sols" en "Atomium in/out". Haar foto's worden veelvuldig tentoont gesteld o.m. in de Brusselse Botanique en het Antwerpse Fotomuseum. Haar werk over Kinshasa leverde haar de Gouden Leeuw op tijdens de Architectuuriënnale van Venetië in 2004.

De FOD Buitenlandse Zaken heeft nog andere werken van Plissart in de collectie, op het hoofdbestuur in Brussel en in de ambassade in Kinshasa.

Armand RASSENFOSSE (1862 – 1934)

La hiercheuse (marteau) (*De mijnwerkster (hamer)*), 1917



Houstkool en pastel op papier
H 27 x B 20 cm
Coll. Parlement van Wallonië, Namen

Meerdere kunstenaars hebben het onderwerp van de mijnwerkster in beeld gebracht. *Le Terril* en *La Hiercheuse au repos* van Cécile Douard zijn twee topwerken uit de collectie van de Franse Gemeenschap, die zich in La Boverie in Luik bevinden. *La hiercheuse (marteau)* van Rassenfosse in de context van een Europese instelling kan doen denken aan de voorlopers van de Europese Unie, de EEG. Die economische unie voor steenkool en staal wordt opgericht om ervoor te zorgen dat er tussen Frankrijk en Duitsland geen oorlog meer tot stand kan komen. In de éénnentwintigste eeuw kan dit werk vragen oproepen over het delven van grondstoffen en energie. In de context van de tentoonstelling heeft deze strijdvarende vrouw, haar plaats, ze eist haar plek op, net als op de gekende feministische affiche van een vrouw met een gebalde vuist.

Armand Rassenfosse ontmoet Félicien Rops in 1888 in Parijs. Dat is het begin van een vriendschap en een samenwerking die zich onder meer uit "Ropsenfosse", de ontwikkeling van een zachte vernis. Rassenfosse beheerst de graveertechnieken tot in de perfectie. Hij werkt als illustrator, o.m. voor *Les fleurs du mal* van Charles Baudelaire in 1899 in Parijs. Het satijn-effect, door het gebruik van karton als drager en bedekt met bijenwas, accentueert het sensuele karakter van zijn oeuvre, waarin het overheersende onderwerp de vrouw is (1910-1913). Vanaf 1916 evolueert zijn oeuvre richting expressionisme. Rassenfosse laat een groot oeuvre na, met grafiek, affiches en schilderijen.

Pascal DUQUENNE (1970)

Sans titre (*Zonder titel*), 2016

Inkt en pastel op papier
H 100 x B 100 cm
Coll. Parlement Federatie Wallonië-Brussel



Zonder titel is een portret van een man met een bril in een lichaam van een vrouwelijke figuur. De figuur wordt vlak uitgewerkt, zonder modellering of volume, zonder specifieke indicatie van de ruimte. Met weinig contourlijnen, in zwart-wit creëert de kunstenaar een oeuvre met een sterk grafisch karakter. Hij hanteert hier de monotypetechniek, een stempelproces in één druk. De kunstenaar creëert met oog voor detail en weet zijn figuren vaak te hullen in een zweem van sensualiteit.

Pascal Duquenne is gekend van zijn acteursrol in *Le Huitième jour*. Hij vervaardigt ook beeldend werk. Hij werkt langzaam, gefocust en stil. Door zijn quasi meditatieve creatieproces produceert de kunstenaar zeer innerlijk werk. Zijn inspiratie haalt hij uit tijdschriften. Daarin vindt hij modellen die hem aanzetten tot creatie van elegante vrouwenportretten. Duquenne is actief in het atelier beeldende kunst van Créahm in Brussel sinds 2000. Créahm heeft naast Brussel ook in Luik een werkplek waar artistieke workshops worden aangeboden aan gefragiliseerde kunstenaars.

De FOD Buitenlandse Zaken verwerft in 2023 een collectief werk van drie vrouwelijke kunstenaars van Créahm in Luik, te zien sinds februari 2024 in het conferentiecentrum van het Egmontpaleis in Brussel.

M E E R S T E M M I G H E I D

Gilbert SWIMBERGHE(1927 – 2015)

A Quattro Voci (Met vier stemmen), 1980



Geschilderd hout
H 200 X B 200 cm
Coll. Europees Parlement

Het geometrische werk *A Quattro Voci* vertrekt van een driehoekige vorm. De compositie flirt met de grenzen van de schilderkunst en betreedt de ruimte van de beeldhouwkunst. Het werk lijkt zich, mede door de witte kleur, buiten de grenzen van de muren uit te strekken.

Dit werk, met zijn hybride vorm, en de titel, met vier stemmen, kan in de context van de tentoonstelling wijzen op meerstemmigheid, buiten de lijntjes kleuren, geijkte paden verlaten. Het werk moedigt de zin voor experiment en openheid van geest aan om een vaste vorm en denkkaders te doorbreken. Het is een uitnodiging om iets vanuit diverse perspectieven en andere invalshoeken te bekijken.

Gilbert Swimberghe is opgeleid in Brugge en vervolgens in Brussel. Geïnspireerd door Constant Permeke heeft zijn vroeg werk expressionistische kwaliteiten. Beïnvloed door de non-figuratieve kunst van Luc Peire en Victor Servranckx, evolueert hij naar geometrische abstractie. Kleurgebruik speelt een belangrijke rol in zijn oeuvre, dat dikwijls chromatisch wordt opgedeeld. Dit witte werk wordt in 1981 verworven door het Europees Parlement en wordt in 2022 grondig gerestaureerd. Blauw neemt ook een bijzonder plaats in het oeuvre van de kunstenaar in. Blauw staat voor hem voor goddelijke universaliteit. De FOD Buitenlandse Zaken heeft een aantal van zijn blauwe werken in de collectie, in de ambassade in Bern.

Willy PEETERS (1957-2023)

Orkest, 1984



Bron en muziekstuk 6'
H 80 x B 50 x D 15 cm
Coll. Federaal Parlement, Senaat

De massa figuren in het *Orkest* lijken haast getekend of geschetst te zijn. *Orkest* is een vroeg werk van Willy Peeters. Het is één van zijn eerste werken in brons, en het eerste dat in een publieke verzameling opgenomen wordt. Zoals vermeld bij het kunstwerk *Vrijheid en wet* werkt de beeldhouwer vaak rond de massa en groepen. De inspanning van de groep om te streven naar een gemeenschappelijk en moeilijk te bereiken doel komt ook hier tot uiting in de vorm van een orkest.

Naast het sculpturale element is er ook een muzikale component: via een headset kan de toeschouwer een compilatie van klassieke muziek en een debat horen. Onder leiding van dirigent Adrean Leaper (Naxos) brengt het Slovaaks Radio Symfonie Orkest een uitvoering van "De militaire mars nr 1 in D Groot, opus 39, pomp und circumstance" van Edwar Elgar. Dit zes minuten durend fragment wordt gemixt met stemmen van Belgische politici tijdens debatten in het halfrond van de Senaat. De selectie van dit werk in het kader de tentoonstelling hoeft geen betoog, maar spreekt voor zich.

**SOLIDARNOŚĆ
ESPLANADE**

Ann Veronica JANSSENS & Michel FRANÇOIS

L'Aire d'un Souffle (*Weggeblazen*), 2023



Aluminum, beton
H 350 x B 220 x D 600 cm
Coll. The Artists' Parliament

Dit werk, dat tegelkert.d alledaags en b.zonder is, heeft de vorm van een lang raster op een ondergrond van betonblokken. Deze ondergrond is volledig zilverkleurig, net als het raster, waarvan de openingen dezelfde afmetingen hebben als de betonblokken. Er zit een groot gat aan de bovenkant van dit rooster, dat erin l.kt te z.n geblazen door een sterke luchtstroom.

Het beeldhouwwerk *L'Aire d'un Souffle* ("Weggeblazen") ligt in het verlengde van het overige werk van de twee kunstenaars. Het werk heeft de vorm van een visuele barrière die volledig is opengewerkt zodat je erdoorheen kunt k.ken en kunt zien wat zich achter de poreuze grens bevindt. Deze interpretatie van het omringende stadslandschap vormt een soort onoverkomel.ke hindernis, een grens die op verschillende manieren kan worden geïnterpreteerd. Fysieke doorgang is niet mogel.k, we kunnen er alleen langs met onze blik. In het raster zit een symbolisch gat, waarvan de oorzaak ook vatbaar is voor meerdere interpretaties.

S T E M M E N

Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie

Spinelligebouw, Europees Parlement, Brussel

januari - juni 2024

Op initiatief van de afdeling Culturele Activiteiten van het directoraat-generaal Communicatie (DG COMM) van het Europees Parlement en in samenwerking met het Kunstpatrimonium van de FOD Buitenlandse Zaken van België wordt de tentoonstelling "Stemmen" voorgesteld in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

De afdeling Culturele Activiteiten van het directoraat-generaal Communicatie (DG COMM) van het Europees Parlement ondersteunt de tentoonstelling met curatorische, logistieke en creatieve medewerking en met het grafisch ontwerp, de vertaling en het drukken van de publicatie. De Kunstcollectie van de FOD Buitenlandse Zaken ondersteunt de tentoonstelling met het concept, de contacten met de externe partners (bruikleengevers, scenografen, art handling, auteursrechten) en de teksten in de publicatie. Financiële en logistieke steun wordt verleend door de FOD Buitenlandse Zaken en de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie.

De voorgestelde kunstwerken zijn afkomstig van de bruikleengevers. De parlementen: het federale, het Brusselse, het Duitstalige, het Vlaamse, het Waalse en het Waals-Brusselse parlement, alsook het Europees Parlement. De openbare collecties: de Provincie Henegouwen - BPS22, Charleroi, de Duitstalige Gemeenschap van België en de FOD Buitenlandse Zaken. De bedrijfscollecties: Belfius Art Collection, BNP Parisbas Fortis en ING Belgium Collection. Privéverzamelaar: Vincent Vlasblom. Kunstenaar: Cathy Coëz.

Scenografie: Pièce Montée

Art handling & transport: Mobull en Imming Logistics

Copyrights: Sabam en Sofam

De afdeling Culturele Activiteiten van het directoraat-generaal Communicatie (DG COMM) van het Europees Parlement en de Kunstcollectie van de FOD Buitenlandse Zaken van België bedanken alle partners die meewerken aan de tentoonstelling en de publicatie in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.



<https://art-collection.europarl.europa.eu/>



<https://belgian-presidency.consilium.europa.eu/>

be
EU
belgium24.eu



Europees Parlement

GEBRUIK JE STEM.

**EUROPESE
VERKIEZINGEN
6-9 JUNI 2024**



**#GEBRUIK
JE STEM**



[EUROPESE-VERKIEZINGEN.EU](https://european-elections.eu)